

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 października 2015 roku Sąd Rejonowy w Kaliszu, w sprawie z powództwa M. M. przeciwko K. O. o zapłatę w pkt I zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 55.326,84 złotych z ustawowymi odsetkami od wskazanych szczegółowo kwot i dat do dnia zapłaty, w pkt II umorzył postępowanie w odniesieniu do kwoty 10.824,00 zł, w pkt III oddalił powództwo w odniesieniu do kwoty 2.802,96 złotych, w pkt IV zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 423,60 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu, w pkt V nakazał zwrócić powodowi opłatę sądową w kwocie 3.448,00 zł oraz w pkt VI obciążył Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Kaliszu kosztami procesu w pozostałym zakresie.

Podejmując zaskarżone orzeczenie Sąd Rejonowy ustalił, co następuje: powód prowadzi działalność gospodarczą w zakresie produkcji i sprzedaży urządzeń rejestracji tras pojazdów (...), w tym monitorowania parametrów pracy pojazdów i monitorowania zużycia paliwa w tych pojazdach. Pozwany natomiast, pośredniczył w sprzedaży urządzeń (...)

oraz komponentów wchodzących w skład produkowanego przez powoda systemu satelitarnej rejestracji tras. Ponadto pozwany montował te urządzenia oraz sprawował obsługę serwisową, gwarancyjną i pogwarancyjną tych urządzeń, na podstawie zawartej umowy o współpracy handlowej między stronami z dnia 20 lutego 2004 roku wraz z aneksem do tej umowy z dnia 10 czerwca 2010 roku. Za wszystkie zakupione od powoda i zamontowane w samochodach swoich klientów urządzenia pozwany otrzymał zapłatę od nabywców.

Sąd I instancji ustalił, że pozwany zgłaszał powodowi wady zakupionego systemu. Był to brak komunikacji z rejestratorem, niewłaściwa praca przystawek (...), niesprawność analizatora spalin, objawiająca się brakiem szczelności i błędnym odczytem zużytego paliwa. Pracownicy powoda stwierdzili, że często wada była spowodowana niewłaściwym montażem urządzeń, z wyjątkiem nieszczelności, co było wynikiem niewłaściwego kleju. Niesprawne urządzenia, będące jeszcze na gwarancji, powód wymieniał zgodnie z gwarancją na nowe, wolne od wad. Do powoda, jako producenta przedmiotowych urządzeń wpływało coraz więcej skarg na pozwanego. Zarzuty dotyczyły nieskończonych przez niego prac, unikania kontaktu zarówno osobistego jak i telefonicznego. Przestał przyjeżdżać także na umówione zebrania i odpisywać na e-maile, a jego zachowanie wskazywało na ukrywanie się przed klientami. Osoby te zaczęły zwracać się bezpośrednio do powoda, jako producenta urządzeń, o dokonywanie napraw serwisowych oraz właściwą kalibrację mierników poziomu paliwa, a także zamontowanie w ich samochodach zakupionego, a niezamontowanego przez pozwanego sprzętu. Pomimo wypowiedzenia pozwanemu umowy powód nadal świadczy usługi gwarancyjne klientom, którym pozwany zamontował urządzenia.

W okresie od dnia 14 listopada 2011 roku do dnia 5 lipca 2012 roku pozwany zakupił u powoda towary w postaci urządzeń i licencji na łączną kwotę 68.953,80 złotych, co zostało udokumentowane wystawieniem przez powoda załączonych do pozwu faktur VAT. Wobec tego, że pozwany nie zapłacił w terminie należności z powyższych faktur, pracownica powoda drogą korespondencji elektronicznej, informowała pozwanego o jego bieżących zaległościach. W dniu 22 marca 2012 roku powód przesłał pozwanemu potwierdzenie salda wzajemnych zobowiązań przypadających na dzień 31 grudnia 2011 roku. Pozwany nie odesłał powodowi jednak podpisanego i potwierdzonego salda. W dniu 20 lipca 2012 roku powód przygotował projekt ugody spłaty zadłużenia przez pozwanego i przesłał mu pocztą elektroniczną. Pozwany odesłał powodowi w formie elektronicznej podpisany projekt ugody, dotyczący harmonogramu spłaty zadłużenia. Jednakże nie doszło do podpisania tego projektu ugody przez strony.

Pozwany nie zapłacił należności powodowi za zakupiony sprzęt, powołując się na pojawiające się coraz większe awarie urządzeń i związane z tym koszty napraw.

W dniu 20 stycznia 2013 roku pozwany wystawił powodowi fakturę na kwotę 10.824,00 złotych z tytułu prowizji za sprzedaż systemu (...). Powód zapłacił tę fakturę poprzez kompensatę z wierzytelnością dochodzoną pozwem.

Sąd Rejonowy ponadto ustalił, że cały system, który powód sprzedał pozwanemu posiadał homologację, która uprawniała do montażu w pojazdach. W trakcie eksploatacji pojawiały się usterki tego systemu. Był to brak komunikacji z rejestratorem, niewłaściwa praca przystawek (...), niesprawność analizatora spalin co do prawidłowego odczytu, a także objawiająca się dodatkowo brakiem szczelności. Z uwagi na upływ czasu nie ma możliwości zbadania przyczyn tych usterek. Zdecydowana większość spowodowana była niewłaściwym lub niestarannym montażem, z wyjątkiem braku szczelności analizatora spalin. Niewłaściwy montaż polegał na braku wykonywania prawidłowej kalibracji analizatora paliwa, umieszczanie rejestratora (...)/GSM na podłodze w kabinie pojazdu .

Pozwany udokumentował tylko jedną naprawę gwarancyjną wykonaną we własnym zakresie i dotyczy ona kwoty 2.802,96 zł. Dla pozostałych napraw gwarancyjnych nie ma dokumentów, w których byłoby opisane co i kiedy zrobiono, jaki był zakres naprawy oraz kto jest odpowiedzialny za usterkę. Przedłożone dokumenty nie pozwalają na rzetelne obliczenie kosztów napraw gwarancyjnych, a także utraconych zysków przez pozwanego.

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd Rejonowy uznał, iż w świetle zebranego materiału dowodowego wynika jednoznacznie, że pozwany zakupił od powoda towary o wartości 68.953,80 złotych. Wobec tego na podstawie

art. 535 k.c., powinien zapłacić umówioną cenę. Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że pozwany zapłacił kwotę 10.824,00 złotych, co zostało rozliczone przez powoda w formie kompensaty. Pozwany odmówił zapłaty pozostałej części wynagrodzenia, zgłaszając zarzut potrącenia swojej wierzytelności w kwocie 127.232,52 złotych z wierzytelnością dochodzoną przez powoda.

W ocenie Sądu Rejonowego pozwany nie sprostował wymogom ciężącego na nim obowiązku wykazania istnienia wierzytelności, gdyż zgromadzony materiał dowodowy nie wykazał, aby poniósł on straty z tytułu napraw gwarancyjnych w takiej kwocie. Postępowanie dowodowe wykazało, że roszczenie pozwanego względem powoda z tego tytułu wynosi kwotę 2.802,96 złotych i w takim zakresie zarzut potrącenia jest skuteczny, na podstawie art. 498 § 1 k.c.

Odsetki ustawowe należą się powodowi z tytułu opóźnienia w spełnieniu świadczenia na mocy art. 481 § 1 i 2 k.c.

Sąd Rejonowy wskazał, iż wobec cofnięcia pozwu przez powoda co do kwoty 10.824,00 złotych, postępowanie w tej części podlegało umorzeniu, co znalazło odzwierciedlenie w pkt II sentencji wyroku. Zdaniem Sądu cofnięcie pozwu nie jest sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego i nie miało na celu obejścia przepisów prawa. Orzeczenie w tym zakresie zapadło na podstawie art. 355 § 1 k.p.c.

Postępowanie dowodowe wykazało, że roszczenie o zapłatę kwoty 2.802,96 złotych było bezzasadne i dlatego Sąd I instancji oddalił co do tej kwoty powództwo, orzekając jak w pkt III sentencji wyroku.

O kosztach postanowiono na podstawie art. 100 k.p.c.

Apelację od powyższego orzeczenia złożyli zarówno powód jak i pozwany.

Powód zaskarżył wyrok w części oddalającej powództwo w odniesieniu do kwoty 2.0802,96 złotych (pkt III) oraz części dotyczącej zasądzenia kosztów postępowania (pkt IV).

Powód zarzucił wyrokowi w zaskarżonej części:

I. naruszenie przepisów prawa materialnego:

1. art. 498 § 1 k.c. poprzez błędne zastosowanie i przyjęcie, że w oparciu o ustalony w sprawie stan faktyczny możliwe jest dokonanie potrącenia kwoty 2.802,96 złotych, podczas gdy w niniejszej sprawie powód jest wierzycielem pozwanego, ale pozwany nie posiada wierzytelności możliwej do przedstawienia powodowi do potrącenia;

2. art. 98 k.c. w związku z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu poprzez ich niezastosowanie, skutkujące stosunkowym rozdzieleniem kosztów procesu i zasądzeniem na rzecz powoda jedynie części opłaty sądowej z pominięciem kosztów zastępstwa procesowego;

3. art. 100 k.p.c. poprzez jego zastosowanie w konsekwencji uznania, iż powód uległ pozwanemu w 20% podczas, gdy z okoliczności niniejszej sprawy wynika jednoznacznie, iż pozwany jako strona przegrywająca niniejszy proces, winien zwrócić powodowi wszystkie niezbędne koszty procesu, w tym koszty zastępstwa procesowego.

II. naruszenie przepisów postępowania cywilnego, które to uchybienia miały wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

1. naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez dowolną a nie swobodną ocenę dowodów, skutkującą przyjęciem, iż pozwany wykonał rzekome naprawy serwisowe (...) i (...) jako naprawy gwarancyjne a powód zobowiązany jest do zapłaty pozwanemu kosztów tytułem naprawy, podczas gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że naprawy serwisowe opisane w protokołach serwisowych na kartach 287, 288, 293, 295, 297, 301, 303, 304, 305, 307, 308, 309, 312, 314, 299, 300, 302, 306, 310 i 317 wykonał powód przy pomocy własnych pracowników, skutkiem czego Sąd uznał zarzut potrącenia kwoty 2.802,96 złotych, jako skuteczny;

2. naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez dowolną a nie swobodną ocenę dowodów skutkującą przyjęciem, iż pozwany wykonał rzekome naprawy serwisowe jako naprawy gwarancyjne, a powód zobowiązany jest do zapłaty pozwanemu kosztów tytułem naprawy, podczas gdy z zebranego materiału dowodowego, w tym w szczególności z umowy handlowej łączącej strony oraz zeznań powoda jednoznacznie wynika, iż ewentualne naprawy gwarancyjne miały być wykonane przez pozwanego w ramach prowizji za sprzedaż systemu (marży) i pozwanemu nie przysługuje żadne dodatkowe wynagrodzenie za wykonanie serwisu gwarancyjnego, nadto wobec wykonania tych napraw przez powoda, pozwany winien partycypować w ich kosztach, skutkiem czego Sąd uznał zarzut potrącenia kwoty 2.802,96 złotych jako skuteczny;

3. naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez uznanie za wiarygodne, logiczne i spójne zeznań pozwanego w zakresie posiadania wierzytelności wobec powoda, w tym wykonania serwisów (...) Sp. z o.o. i (...) Sp. z o.o., podczas gdy wycenione przez biegłego sądowego J. P. serwisy wykonane w ww. firmach zostały wykonane przez powoda.

III. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że serwisy wymienione w tabeli 1 na stronie 6 oraz tabeli 2 na stronie 7 opinii biegłego J. P. wykonał pozwany, podczas gdy z zebranego materiału dowodowego, w szczególności z protokołów serwisowych na kartach 287, 288, 293, 295, 297, 301, 303, 304, 305, 307, 308, 309, 312, 314, 299, 300, 302, 306, 310 i 317 (dowód 9 pisma procesowego powoda z dnia 26 lutego 2013 r.) wynika jednoznacznie, iż serwisy te wykonał powód.

IV. sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego polegającą na przyjęciu, iż w okolicznościach faktycznych sprawy pozwany posiadał udowodnioną wymagalną wierzytelność wobec powoda, zatem mógł ją skutecznie przedstawić do potrącenia, podczas gdy twierdzenia pozwanego w zakresie posiadania wierzytelności wobec powoda nie zostały poparte jakimikolwiek dowodami.

Podnosząc powyższe zarzuty powód wniósł o zmianę wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda również kwoty 2.802,96 złotych z odsetkami od dnia 6.11.2011 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje,

w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany natomiast zaskarżył wyrok w całości, zarzucając iż wyrok został wydany w oparciu o nieprawidłową ocenę dowodów i z błędnym założeniem, iż sprzedawany przez powoda asortyment posiadał homologację, gdy tymczasem w sprawie X GC Sądu Okręgowego w Łodzi ustalono, iż takowej powód nie posiadał.

Wskazując na powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji i zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów procesu.

W odpowiedzi na apelację pozwanego powód wniósł o oddalenie apelacji pozwanego w całości oraz zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda zasługuje na uwzględnienie w całości.

Zasadne są podniesione przez powoda zarzuty naruszenia zarówno prawa procesowego i materialnego.

Sąd Rejonowy dopuścił się błędu w ustaleniu i w sposób nieuprawniony przyjął, że wierzytelność w kwocie 2.802,96 złotych była wierzytelnością przysługującą pozwanemu z tytułu dokonanych napraw gwarancyjnych na podstawie protokołów montażowych i serwisowych znajdujących się w aktach sprawy. To ustalenie Sądu I instancji zostało dokonane na podstawie opinii sporządzonej przez biegłego sądowego, który wyliczył z tych protokołów tę należność. Jednakże zarówno biegły sądowy w sporządzonej opinii, jak i Sąd Rejonowy nie dostrzegli, że powyższe naprawy zostały wykonane przez powoda, a nie przez pozwanego. W związku z powyższym koszty poniesienia tych napraw nie przysługują pozwanemu. Tę okoliczność potwierdzają protokoły znajdujące się w aktach sprawy na k. 284 – 322. Na wszystkich tych dokumentach jako wykonawcę wskazano A., a jest to firma pod którą powód prowadzi swoją działalność gospodarczą. Oprócz wskazanej firmy powoda na dokumentach jest także nazwisko osoby wykonującej naprawę. Powód w złożonych zeznaniach potwierdził, iż tak się nazywa jego pracownik.

Mając powyższe na uwadze należało uwzględnić zaistniałe w wyroku Sądu Rejonowego uchybienia i zmienić pkt III i IV zaskarżonego wyroku na podstawie art. 386 § 1 k.p.c.

Sąd Okręgowy zmienił punkty III i IV zaskarżonego wyroku i zasądził od K. O. na rzecz M. M. kwotę 2.802,96 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 6 grudnia 2011 roku do dnia zapłaty.

Zmiana wyroku co do istoty sprawy, spowodowała konieczność zmiany rozstrzygnięcia o kosztach, które powinny być rozliczone w oparciu o art. 98 § 1 k.p.c. – zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Ponieważ ostatecznie pozwany przegrał sprawę w całości powinien zostać obciążony w całości zwrotem kosztów procesu poniesionych przez przeciwnika. Wobec uprawomocnienia się wyroku w zakresie pkt V, w którym Sąd Rejonowy nakazał zwrócić powodowi opłatę sądową w kwocie 3.448,00 złotych, Sąd II instancji zasądził od pozwanego na rzecz powoda koszty zastępstwa procesowego. Powód poniósł w postępowaniu pierwszoinstancyjnym koszty, na które złożyły się, przy wartości przedmiotu sporu 55.327,00 złotych, 3.600,00 złotych wynagrodzenie pełnomocnika powoda będącego radcą prawnym oraz 17 złotych opłata skarbową od pełnomocnictwa.

Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.617,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Apelacja pozwanego jest niezasadna.

W ocenie Sądu Okręgowego, zarzuty podniesione przez skarżącego nie zasługują na uwzględnienie. Rozstrzygnięcie Sądu I instancji pozostaje w zgodzie z poczynionymi ustaleniami w zakresie stanu faktycznego sprawy i koresponduje ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Sąd Okręgowy nie podziela stanowiska skarżącego, iż wyrok został wydany w oparciu o nieprawidłową ocenę dowodów i z błędnym założeniem, iż sprzedawany przez powoda asortyment posiadał homologację, gdy tymczasem w sprawie X GC Sądu Okręgowego w Łodzi ustalono, iż takowej powód nie posiadał.

Zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów określonej w art. 233 §1 k.p.c. Sąd ma obowiązek wyprowadzenia z zebranego w sprawie materiału dowodowego wniosków logicznie prawidłowych. Reguła ta, współokreślająca granice swobodnej oceny dowodów

nie będzie zachowana, jeżeli wnioski wyprowadzone przez Sąd przy ocenie dowodów nie układają się w logiczną całość zgodną z doświadczeniem życiowym, lecz pozostają ze sobą w sprzeczności, a także gdy nie istnieje logiczne powiązanie wniosków z zebranych w sprawie materiałem dowodowym (wyrok SN z dnia 9 grudnia 2009r. IV CSK 290/09, LEX nr 560607). Skarżący nie wskazał, jakie kryteria logicznego rozumowania jego zdaniem zostały naruszone przy ocenie dowodów dokonanej przez Sąd I instancji. Tym samym zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. należy uznać za bezpodstawny i stanowiący jedynie polemikę z prawidłowo poczynionymi przez Sąd I instancji ustaleniami faktycznymi.

Stosując zasadę swobodnej oceny dowodów według własnego przekonania, sąd obowiązany jest przestrzegać zasad logicznego rozumowania, a więc może z zebranego materiału dowodowego wyciągnąć wnioski tylko logicznie uzasadnione. Sąd może dać wiarę tym lub innym świadkom, czyli swobodnie oceniać ich zeznania, nie może jednak na tle tych zeznań budować wniosków, które z nich nie wynikają. Przy ocenie dowodów tj. ich wiarygodności i mocy, istotną rolę odgrywają zasady doświadczenia życiowego.

Sąd I instancji przy procedowaniu nie przekroczył zasady swobodnej oceny dowodów. W toku postępowania sądowego Sąd przeprowadził obszerne postępowanie stosownie do złożonych wniosków stron, ponadto zostały sporządzone dwie opinie biegłych sądowych: P. L. i J. P.. Ponadto Sąd przesłuchał wielu świadków na tezy wskazane w pismach procesowych zarówno przez powoda jak i pozwanego, a ponadto zostały przesłuchane także strony procesu.

Zasadnie Sąd Rejonowy uznał, iż strona pozwana nie wykazała zgłoszonej do potrącenia wierzytelności, co potwierdza opinia biegłego sądowego P. L.. Natomiast biegły J. P. wskazał, że opinia co do wysokości kosztów poniesionych przez pozwanego została wydana przy założeniu, że informacje podane w sprzeciwie są prawdziwe i zostaną udokumentowane. Jednakże pozwany nie przedłożył żadnych dokumentów, które pozwoliłyby na sporządzenie rzetelnej opinii, w szczególności protokołów z przeprowadzonych napraw serwisowych. Sąd Rejonowy zatem prawidłowo uznał, że wobec niewykazania wierzytelności nadającej się do potrącenia zarzut ten nie może być uznany za zasadny.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Rejonowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację pozwanego jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Pozwany przegrał postępowanie apelacyjne z obu apelacji w całości, w związku z czym powinien zwrócić stronie przeciwnej poniesione przez nią koszty procesu. Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.491,74 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, na które złożyły się: 141,00 złotych opłata sądowa od apelacji powoda, 300,00 zł wynagrodzenie pełnomocnika powoda będącego radcą prawnym z apelacji powoda oraz w kwocie 1.800,00 złotych z apelacji pozwanego i kwota 250,74 złotych będąca kosztem przejazdu pełnomocnika powoda do sądu.

Wynagrodzenie pełnomocnika powoda zostało ustalone na podstawie § 2 ust. 1 i 2 w związku z § 6 pkt 3 oraz § 12 ust.1 pkt 1 i na podstawie § 6 pkt 6 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat

za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 490).